

Projektu “**ES Dienvidlatgalē varu!**” finansē Islande, Lihtenšteina un Norvēģija caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu “Aktīvo iedzīvotāju fonds”

Ceļojums Dienvidlatgales kopienu varēšanā

Divas maija nogales nedēļas un jūnija pirmās dienas mums, biedrības „Ūdenszīmes” pārstāvēm Ievai Jātniecei un Dainai Alužānei pagāja Dienvidlatgales zīmē. Gan virtuāli, gan klātienē novadījām deviņus seminārus ciklā „ES varu!”

Semināri norisinājās Krāslavas lauku partnerības, Preiļu lauku partnerības un Ilūkstes un Daugavpils novadu partnerības „Kaimiņi” teritorijās. Un to, cik daudz mēs varam, vajadzēja pierādīt mums visiem – gan projekta vadības grupai, gan semināru apmeklētājiem, gan mums, kā šī cikla vadītājām.

Covid 19 ierobežojumu un tuvo pašvaldību vēlēšanu laiks radīja blīvu izaicinājumu gaisotni, taču šādos gadījumos gandarījums par paveikto ir vēl jo lielāks. Pat šādā kontekstā Dienvidlatgales semināru cikls izcēlās ar savu spēku un daudzveidību!

Semināri Krāslavas novadā norisinājās tiešsaistē, un klātienē adresēto programmu nācās būtiski pārveidot. Pirmais seminārs pārsteidza ar lielo dalībnieku skaitu – vairāk nekā 40 cilvēki, oho! Un tas spilgti liecināja par lielo interesi piedalīties demokrātijas procesos, uzzināt jaunas metodes, dzirdēt stāstus par labajiem piemēriem. Un, galvenokārt, iepazīties ar citiem aktīvajiem kopienu cilvēkiem. Izdarījām visu – lekcijas klausījāmies, diskutējām, spēles demonstrējām, izstrādājām idejas līdzdalības budžeta iniciatīvām, un kaislīgi balsojām. Par operatīvu līdzdalību, reakciju uz mainīgo situāciju un svaigiem risinājumiem pasākumu norises laikā noteikti lielais paldies jāsaka Krāslavas partnerības koordinatorei Zanei Ločmelei!

Nākamajā nedēļā devāmies uz Preiļu un Līvānu novadiem, kur tomēr bija atrastas iespējas semināru norisei klātienē, ievērojot visus spēkā esošos ierobežojumus. Āra teritorijās, un viss! Mēs gribam satikt dzīvus cilvēkus, lai tur vai kas. Datorus nē, prezentācijas nē, sarunājamies! Jāteic, šāds piedzīvojums mums, pat kā pieredzējušām semināru vadītājām, bija patiesi iespaidīgs. Seminārs Līvānos norisinājās pilsētas stadionā, un tā auditorija – kundzes sudraba gados. Mazliet vēja un caurvēja, mazliet sporta treniņu fonā, tomēr nekas nespēja izjaukt pasākuma norisi. Nākamais seminārs – pie Smelteru aktīvās kopienas, kuras centrā ir skola. Skolotāji, pieredzējuši NVO darbinieki, no kuriem nemaz negribējās šķirties. Tomēr tas bija jādara, jo mūs jau gaidīja Riebiņos. Ko tad te redzēsīm? Jā – milzīga sporta halle un vidusskolas vecuma jaunieši. Citas metodes, citi materiāli, cits sarunas veids. Izmantojot vides piedāvājumu, dialoga spēli spēlējām uz vingrošanas matračiem, un tas atdzīvināja pat tos skolēnus, kuri uz pasākumu bija ieradušies, jo „skolotāja lika.”

Projektu “**ES Dienvidlatgalē varu!**” finansē Islande, Lihtenšteina un Norvēģija caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu “Aktīvo iedzīvotāju fonds”

Mājupceļā uz Sēliju ceļamies ar pārceltuvi. Lietus, negaiss, Daugavā spēcīgi viļņi. Šķiet, ka otru krastu nerasniegsim. Domājam - ko tad varētu piedāvāt nākamā nedēļa? Nu, vēl mēs neesam runājušas nevienā sakrālajā telpā, baznīcā vai tamlīdzīgi.

Jā, un tieši to arī pēdējā semināru cikla nedēļa piedāvāja! Līksnas pagastā pie atjaunošanas stadijā esošas muižas kapellas. Zem kapellas kapenes ar visām zārku nišām. Nišas gan tukšas. Āra lapenē sapulcējušās kundzes no Līksnas un Nīcgales. Ak, tik sen neesam satikušās, un tās Aizdaugavas meitenes gribam satikt, un parunāt, ko tad darīt rīt, ko jaunredēt. Paskat, kāds mums Līksnas parks(un tas patiešām ir uzmanības vērts), paskat, kāda kapella. Tieši zināšanas, kā pareizi darīt tālāk, tieši tās mums ir vajadzīgas! Līksnā mums aktīva iedzīvotāju kopa, kas jaudīgi darbojas. Nīcgalties gan vēl meklē veidus, kā savu ciematu aktivizēt.

Kādas vides semināriem vēl ir iespējamas?

Sveiciens, saka Silene – seminārs norisināsies pļaviņā pie vakcinācijas centra! Centrs iekārtots Silenes skolā, tomēr tas piešķiļ īsti laikmetīgu dzirksti šai sarunai. Silenes, Skrudalienas dāmas jau ir pieredzējušas kopienu un NVO aktivitātēs, kopā darbojas gan pagastu pārvaldes, gan sabiedrības pārstāvji, gan skola. Šeit centrālo problēmu sagādā vienotas informācijas trūkums par NVO pieejamajiem resursiem, projektu konkursiem. Un valodas barjera ir pietiekami liela. Mums ir grūti uzrakstīt. Šķiet, ka tas nav mums...Protams, jebkuram no mums būtu grūti uzrakstīt projektu svešvalodā! Taču tādēļ pastāv savējie – ja ne šajā, tad kaimiņu kopienā noteikti būs kāds, kurš kļūdas izķers un pareizos formulējumus korektā valodā ieteiks.

Devītais, noslēguma seminārs, ir kā silta rabarberu plātsmaize. Šedere. Plašs un mīlīgs bērnu rotaļu laukums upes ielokā. Smaržo kalmes, upē gulbju pāris. Skatu uz ieliņu nosedz Kultūras nama un bibliotēkas vēsturiskā ēka. Kultūras nama vadītāja Rita, bibliotekāre Ruta, jaunatnes lietu speciāliste Aļona, pagasta pārvaldnieks. Visas pagasta „atslēgas personas” – dziļi ieinteresētas savas vietas attīstībā. Un šādas tikšanās rada gan patiesa gandarījuma izjūtu, gan jaunas idejas. Re, Kultūras nama ēkas otrais stāvs ir tukšs un neremontēts, kāda izstāžu zāle tur būtu! Un ne tikai izstāžu zāle – Radošā rezidence, ne mazāk. Iedomājieties, kāds skats uz upi no otrā stāva logiem...mākslinieki garā rindā stāvēs uz Šederes rezidenci.

Šajā dienā vairs nav jāsteidzas, un Šederes siltumu izbaudām nesteidzīgi, savelkot kopā visa devītnieka iespaidus. Nebraucām kā apmaksāti projekta lektori, kaut arī – liels paldies par šo iespēju! Braucām kā savējie pie savējiem. Runāt par svarīgām lietām. Par dzīvi un tās attīstību. Par to, ko mēs varam paveikt katrs savā ciematā un visi kopā.

Projektu "**ES Dienvidlatgalē varu!**" finansē Islande, Lihtenšteina
un Norvēģija caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu "Aktīvo iedzīvotāju fonds"

Radīt kopības un aizmugures sajūtu. Dienvidlatgalē noteikti var. ES varu. MĒS varam.
Kurš tad cits vēl te būs tas varētājs?

Vēlmi un varēšanu darboties vēlot,

Ieva Jātniece un Daina Alužāne